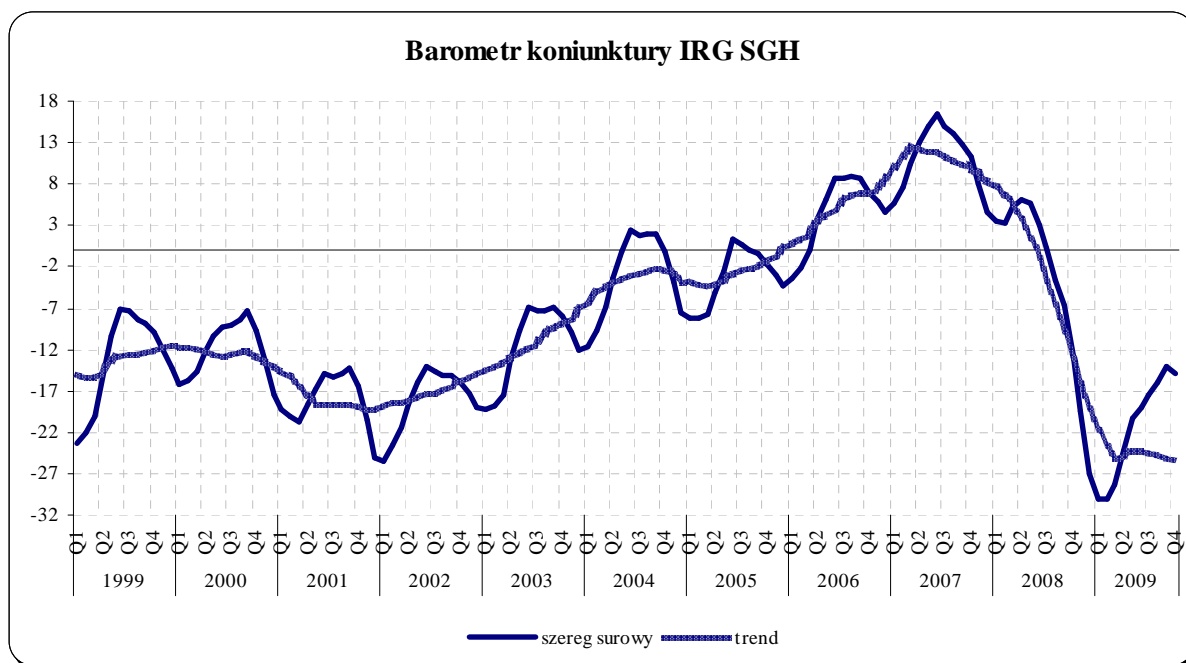

E. Adamowicz, J. Klimkowska
Instytut Rozwoju Gospodarczego SGH
Gospodarka polska w IV kwartale 2009

Na początku IV kwartału 2009 roku obserwujemy wyraźne ożywienie aktywności gospodarczej. Nie jest to zmiana typowa o tej porze roku. Zwykle w tym okresie gospodarka wchodzi w fazę spowolnienia. Przyczyn tej nietypowej zmiany należy upatrywać w zakończeniu negatywnego oddziaływania czynników cyklicznych, potwierdzających zakończenie fazy spadków w gospodarce polskiej. Symptomy poprawy koniunktury były widoczne już od II kwartału br. Wartości barometru IRG SGH systematycznie rosły z kwartału na kwartał, czemu towarzyszyło zmniejszanie się różnic w stosunku do wartości z roku 2008. Wartość barometru na początku IV kwartału wynosi - 15 pkt. Jest o 6 pkt. wyższa niż na początku III kwartału br. W stosunku do analogicznego okresu ub. r. wartość barometru jest niższa o 2 pkt. Największy wpływ na odnotowany roczny spadek wartości barometru miało pogorszenie koniunktury w budownictwie i w sektorze bankowym oraz kondycji gospodarstw domowych. W budownictwie wskaźnik koniunktury stracił prawie 18 pkt. Wskaźniki dla gospodarstw domowych i sektora bankowego zmniejszyły się odpowiednio o 10 i 9 pkt. Poprawa koniunktury w transporcie¹, rolnictwie i przemyśle przetwórczym spowodowała zmniejszenie rocznego spadku wartości barometru. Wskaźnik koniunktury w transporcie w ciągu roku wzrósł o ponad 14 pkt. W rolnictwie wzrost wartości wskaźnika wyniósł 10 pkt., w przemyśle prawie 2 pkt. Zmiany koniunktury w rolnictwie i handlu miały niewielki wpływ na roczne zmiany wartości barometru.

W skali kwartału wzrost wartości barometru był spowodowany przede wszystkim poprawą koniunktury w przemyśle przetwórczym, transporcie i sektorze bankowym. W przemyśle wskaźnik koniunktury zwiększył swoją wartość o 12 pkt. Przyrosty wartości wskaźników koniunktury dla transportu i sektora bankowego wyniosły odpowiednio 11 i 7 pkt. Dzięki tym pozytywnym zmianom wartość barometru zwiększyła się o prawie 5 pkt. W budownictwie i

¹ Badanie koniunktury w transporcie prowadzone jest przez Instytut Transportu Samochodowego w Warszawie

handlu odnotowano sezonowe pogorszenie koniunktury. Większe w budownictwie, gdzie wskaźnik koniunktury spadł o 16 pkt. Spadek wartości wskaźnika koniunktury dla handlu był mniejszy i wyniósł 4 punkty. Wynikiem tych zmian był spadek wartości barometru o około 2 pkt. Zmiany koniunktury w rolnictwie i kondycji gospodarstw domowych były niewielkie i nie przyczyniły się w sposób istotny do zmiany wartości barometru w ciągu ostatniego kwartału.

W kolejnych miesiącach będziemy mieli do czynienia z negatywnym oddziaływaniem czynników sezonowych. Ponieważ odnotowano zakończenie negatywnego oddziaływania czynników cyklicznych zmiany sytuacji gospodarczej będą zależały od siły ich oddziaływania. Zarówno przedsiębiorcy, jak i konsumenci formułują mniej optymistyczne niż w III kwartale przewidywania na najbliższą przyszłość. Spadek optymizmu jest jednak niewielki. Obserwowana zmiana ocen i oczekiwań podmiotów gospodarczych uprawnia do stwierdzenia, iż należy oczekiwać stabilizacji kondycji gospodarki polskiej w najbliższej przyszłości, a następnie jej poprawy. Zagrożeniem dla realizacji tego pozytywnego scenariusza może być spadek popytu krajowego oraz problemy finansowe przedsiębiorstw, zarówno z utrzymaniem płynności finansowej, jak i uzyskaniem kredytu na korzystnych warunkach. W dalszym ciągu utrzymuje się zagrożenie ze strony czynników zewnętrznych, zwłaszcza w przypadku pogorszenia się koniunktury w UE.